Centralne zaburzenia przetwarzania słuchowego - CAPD

Zaburzenia przetwarzania słuchowego definiowane są jako specyficzne trudności w przetwarzaniu informacji akustycznych w ośrodkowym układzie nerwowym, spowodowanych trudnościami w zakresie identyfikacji, dyskryminacji, rozróżniania i przetwarzania informacji akustycznych.

Zaburzenia te spowodowane mogą być m.in. mikrouszkodzeniami ośrodkowego układu słuchowego powstałymi w okresie płodowym, okołoporodowym i noworodkowym lub uszkodzeniami strukturalnymi mózgu, a także jako konsekwencja niedosłuchu odbiorczego lub przewodzeniowego (np. po wysiękowych zapaleniach uszu).

Wśród kryteriów diagnostycznych CAPD wyróżnia się:

- prawidłowa czułość słuchu w audiometrii tonalnej
- nieprawidłowe wyniki testów przetwarzania słuchowego
- obecność objawów i/lub czynników ryzyka
- współczynnik inteligencji niewerbalnej w normie (>80)
- zdolność do prawidłowego rozumienia mowy w dobrych warunkach akustycznych

Diagnozę zaburzeń przetwarzania słuchowego powinno się wykonać u tych dzieci, u których obserwowane są objawy takie jak:

- trudności w rozumieniu mowy w trudnych warunkach akustycznych (szum, gwar)
- trudności szkolne (w zakresie nauki czytania i pisania)
- trudności z rozróżnieniem podobnie brzmiących słów
- trudności w nabywaniu języka, opóźniony rozwój mowy
- trudności w skupieniu uwagi, szybka męczliwość
- nadwrażliwość słuchowa, trudności w lokalizacji dźwięku

Na diagnozę CAPD powinny być również skierowane dzieci, których historia medyczna pokazuje przewlekłe wysiękowe zapalenia ucha i częste choroby górnych dróg oddechowych, szczególnie jeśli obserwowane są u nich trudności z nabywaniem języka, deficyty fonologiczne, zaburzenia mowy. Diagnozę CAPD warto wykonać również u dzieci, u których występują inne zaburzenia – autyzm, ADHD, dysleksja, SLI, trudności w nabywaniu umiejętności czytania i pisania, szczególnie w przypadkach, kiedy prowadzona terapia i rehabilitacja nie przynoszą oczekiwanych rezultatów.

Diagnoza w kierunku zaburzeń przetwarzania słuchowego (CAPD) metodą Neuroflow podzielona jest na kilka etapów:

1. Szczegółowy wywiad –w postaci kwestionariusza zawierającego pytania dotyczące rozwoju dziecka oraz jego trudności w uczeniu się i komunikacji.
2. Ocena czułości słuchu dziecka – badanie audiometrii tonalnej pozwala stwierdzić czy czułość słuchu jest prawidłowa, czy dziecko nie ma niedosłuchu.
3. Ocena wyższych funkcji słuchowych baterią znormalizowanych testów Neuroflow:
    - dzieci, w wieku przedszkolnym mają do wykonania trzy zadania testowe
    - dzieci w wieku młodszym szkolnym podczas diagnozy wykonują sześć zadań testowych
    - dzieci starsze i osoby dorosłe osiem zadań testowych
4. Po wykonaniu diagnozy w kierunku zaburzeń przetwarzania słuchowego CAPD Rodzic otrzymuje Raport z badania i omawia go z rodzicami.

Zadania polegają, w zależności od wieku dziecka, m.in. na powtarzaniu słów/zdań na tle szumu, cyfr, które słyszane są jednocześnie w prawym i lewym uchu, wysłuchiwaniu przerw w szumie, różnic pomiędzy dźwiękami w zakresie ich wysokości.
Diagnoza w zależności od wieku dziecka trwa do 2 godzin.

W Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nr 15 zapisy na diagnozę CAPD odbywają się raz w miesiącu. Zgłoszenia przyjmowane są telefonicznie i osobiście w dniu zapisów. Warto na diagnozę przyjść z uzupełnionym Kwestionariuszem, który jest w wersji papierowej udostępniany w sekretariacie Poradni lub pobrać go z naszej strony internetowej.

mgr Anna Zielińska
pedagog PP-P 15